

Leerrede over Colossensen 1: 18, uitgesproken op Dankdag 1-11-1950, morgendienst te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 77: 6 en 7

Lezen - Colossensen 1

Voorrede.

Wat wij zongen lijkt niet zo geschikt om een dag als deze mee te beginnen. Nochtans werken deze verzen in mij en daarom kon ik het ook niet laten om dit met elkander te zingen. God is hartekenner, Hem is bekend hoe wij persoonlijk zijn. Ik weet niet hoe het in ulieder hart is, of dat nogal gestemd is tot dank en hulde aan Gods Majesteit. Laten wij daarom het getuigenis van Asaf, waarvan wij zo-even een paar verzen zongen eens nagaan, alsmede de tekstwoorden die voor deze dag in ons zijn, om eens na te speuren uit welke grond dank en hulde ontstaat.

Van Asaf weten wij, dat hij behoorde tot de tempelzangers die dus dienden om God te loven dat Zijn goedertierenheid tot in der eeuwigheid is. Hoe dikwijls treffen wij die woorden niet aan in de Schriftuur. Inzonderheid als er sprake is van de zangers, en van hun, door David ingestelde ordening, die daartoe was, om Hem te loven dat Zijn goedertierenheid in der eeuwigheid is.

Wij zouden ons kunnen voorstellen, dat die tempelzangers mensen geweest zijn, die elke dag, week in, week uit, vol waren met lof, dank, om Hem te prijzen, dat Zijn goedertierenheid tot in der eeuwigheid is, want het was hun ambt. Daartoe wáren zij toch de door God verkorenen! Dus, als het ware zó, dat die mensen -- omdat het hun ambt was -- als van nature zo waren.

Als wij zo denken, dan zitten wij ernaast. Leest maar eens hun psalmen, zoals van Asaf en in het bijzonder van Heman. Die spreekt zelfs, dat hij van zijn jeugd af, als doodbrakende was. En is dat nu een man, die geschikt is om God te loven? Hij die zelfs moet opkomen uit zulk een lage staat: "Zal Uw goedertierenheid in het graf verteld worden, Uw getrouwheid in het verderf?"

Ook wat wij van Asaf zongen tekent ons grote nood, lijden, verlaten, als op zichzelf aangewezen zijn. Immers, onberijmd lezen wij daarvan: "Heeft God vergeten genadig te zijn? Heeft Hij Zijn barmhartigheden door toorn toegesloten?"

Wat is het geval? Toch dit, dat ook die mensen, bij alle genade die in hen gewrocht was, niet te boven zijn gekomen, dat zij gevallen mensen waren, mensen uit Adam, dus zondaars. Ook als wij de Schriftuur nagaan, dan is het in het oog lopend, dat het juist het werk Gods en des Geestes is, om bij de mens als op de voorgrond te brengen, dat wij gevallen mensen zijn, zondaars, grote zondaars. Dat wij dus geen goede, aardige, God lovende en dankende mensen zijn. De Schriftuur sluit alles uit, want die zegt, dat de ganse wereld voor God verdoemelijk is.

Maar ... als nu iemand genade verkrijgt, dan is het toch anders? Ja, als God een begenadigde aanziet in Christus, dan ziet Hij hem aan, als had hij nooit zonde gedaan noch gekend. Maar, wat is de beleving van de gelovige? Is dat een dagelijks beleven, dat men zich aanhoudend beweegt in Christus? Of, is het zoals Paulus het noemt: "Ik weet, dat in mij, dat is, in mijn vlees, geen goed woont"? Die man beleed ook: "Zo dan, ik zelf dien wel met het gemoed de wet Gods - en zegt dan tegelijk - maar met het vlees de wet der zonde", en klaagt: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?"

Welk een plaats heeft hij ingenomen, ja, hebben al die mannen ingenomen! Zij hebben zich als zondaars leren kennen, zijn als zondaars gezaligd en worden verder als zondaars onderhouden en gediend met Zijn genade. Ziet dan eens wat de kennis van ellende teweeg brengt. Wij geloven toch allen wel, dat Asaf een voornaam heilige en een zeer begenadigde was? Hij roept uit de nood, hangt daaruit tegelijk aan God, Zijn Schepper. Waarom? Het bewijst dat Hij een gelovige is, want hij weet anders geen uitweg.

Hij kan zichzelf niet helpen, ook een ander kan het niet doen. Daardoor is hij geheel op God aangewezen.

Máár ... als Asaf een waar gelovige is, dan weet hij toch wel, dat het niet kàn, dat Gods barmhartigheden door toorn toegesloten zouden zijn? Hij wéét toch van de volheid van Christus en van Zijn werk? Ja, maar Asaf is een eenvoudig gelovige geweest, niet een mens met een staand geloof die het zelf wel kan beredeneren. Hij had Gods genade en Geest nodig!

Asaf is niet iemand geweest, wiens kennis veel geringer was dan die van de profeet Jona. Want, toen de stad Ninevé niet verbrand werd, was Jona's zeggen tot God: "Ik wist, dat Gij een genadig en barmhartig God zijt, lankmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbend over het kwaad." Hij wist wel, dat, als koning en onderdanen zich schuldig kenden, dat God dan aan Zijn verbond zou gedenken. Dat wist Asaf ook wel, maar hij zat in de nood, in de ellende en onder de macht des vijands. Daaruit roept hij, als uit de diepte, tot God.

Uit hetgeen wij zongen, bemerken wij, dat het zó zijn hart raakt, dat het als zijn leven krenkt. God moet het leven maar zijn, en als er dan werkt dat alle vastigheden en fundamenten als omgestoten worden ... dàt krenkt hem zijn leven. Maar, zegt hij: "God zal verandering geven." God kàn het zó niet laten zitten!

Dan volgt, dat Asafs gedachten en geest worden teruggedleid tot welke familie, tot welke gemeenschap hij behoorde. En dat was tot die der gelovigen, waarvan Christus Hoofd is, die Christus leidt. Hoe leidt Christus? Daarvan getuigt hij in dezelfde Psalm, en daar hebben wij ten zeerste op te letten:

'k Zal gedenken, hoe voor dezen
ons de HEER heeft gunst bewezen.

Er staat niet: "Mij de HEER heeft gunst bewezen", maar: "ons". Dat is: hoe God met Zijn kerk gehandeld heeft, hoe Hij hen steeds uit nacht en duisternis, uit kruis en lijden gehaald heeft. Inzonderheid slaat hij dan zijn oog daarop, hoe het Israël gegaan is in Egypte, toen zij daar als in ijzerovens waren en tot God riepen. Het scheen hun toe of hun gebed niet hoger kwam dan de zolderbalken. Alles ging zoals het ging, máár ... geen uitkomst, totdat het niet hoger kon. Dàn geeft God zó radicaal uitkomst, dat alle eerstgeborenen in Egypte het met de dood moeten bekopen. Héél Egypte was als een dode, en Zijn volk ging in blijdschap uit Egypte, de vrijheid in. Dàt is dus de weg van God: vanuit de diepte tot de overwinning, vanuit het lijden tot de ruimte, tot de uitkomst.

Wat is hun deel geweest toen zij door de Rode Zee waren gegaan? Daar l àg alles van de Egyptenaars, dood aan de oever. Dan wordt Mirjam een voorzangerster en gaat met reien God verheerlijken en groot maken: "Zingt de HEERE; want Hij is hogelijk verheven! Hij heeft het paard met zijn ruiters in de zee gestort!" Maar de kinderen Israëls waren op het droge, in het midden van de zee, gegaan. Waar vloeit nu de lof aan God uit voort? Uit Zijn eigen handelingen, uit Zijn eigen werken, zoals Hij doet.

Wie kan nu het meest God verheerlijken? Die het meest weet: ik ben een zondaar, ik heb alles verbeurd. Ja, wie het nu is, is het onder ons, van volwassenen of kinderen, maar die zich het meest bewust is een zondaar, een àlbederver te zijn, in wie geen goed is, die zal het meest vatbaar zijn voor Zijn genade en bediening en daardoor de gelegenheid hebben, Hem te hoger te verheffen. Als wij waardigheid hebben, hetzij uit werken, hetzij uit bekering, waaruit ook, dan is het vanzelfsprekend (!) op z'n plaats dat wij een dikke, gesmeerde boterham hebben. Maar als wij een zondaar zijn, dan is het anders. Dan kan voor de dag komen: "Grote God, ik heb een slok koud water en een droge brok brood verbeurd." Dan kan daardoor in onze ziel een grondslag

liggen om dankdag te houden.

Maar als wij niet beseffen dat wij zondaars zijn, waarin bestaat dan onze godsdienst? In een zekere traditie en: "het hóórt zo". Komt dat uit het hart? Neen toch? Het raakt de kern van de zaak niet. God ziet niet op de gestalte, op allerlei gewoonten en: "het hóórt zo", maar Hij ziet het hart aan. Och, dat Hij ons, bij de aanvang van deze dag en van dit ons samenzijn, een diep besef gaf, dat wij alles verbeurd hebbende schepselen zijn, onwaardigen. Dàn kan God gaan rijzen. Dat Hij dit jaar de aarde nog heeft doen voortbrengen, is dan Zijn genade. Dat wij kleren hebben om aan te trekken, is Zijn genade. Dat wij nog een onderdak hebben, en onze in- en uitgang, is Zijn genade. Dat wij verkeer hebben onder Zijn Woord, is Zijn genade. Dat het oorlogszwaard ons niet weggevaagd heeft, is Zijn genade. Dat het met ons nog is zoals het is, is Zijn genade. Dan kan voor de dag komen dat de weldaden van een verbondsgetrouwe God zo groot zijn, dat zij als rondom ons liggen opgestapeld! Zodat het is, waar moet ik beginnen o God, waar moet ik eindigen?

Tekst.

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt gij in het ons zo-even voorgelezen eerste hoofdstuk van Paulus' zendbrief aan de Colossensen, nader het 18e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

En Hij is het Hoofd des lichaams, namelijk der gemeente, Hij, Die het Begin is, de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn.

Leerrede.

Dit woord heeft mij enige ademtocht en opening gegeven om deze dag bij elkander te kunnen zijn. Het is een waarheid Gods, die vast staat bij alles wat er in ons land en onder ons volk aan het werken is. Als wij op de algemene toestand zien, dan moeten wij toch wel bekennen: "O God, wij konden, in plaats van bij elkander te komen om dankdag te houden, beter hoofd voor hoofd als in de kelder kruipen, om daar te gaan liggen kermen en wenen vanwege de allerhande jammer en ellende die er is." Immers, een ieder, die hierover zijn gedachten laat gaan, moet toch wel bekennen: "Wat moet dáár het einde van zijn, waar moet dat op uitdraaien?"

Gisteren was het Hervormingsdag, waarop onder het Protestantisme gedachtenis gevierd wordt dat het Gode behaagd heeft om door de hand van Luther -als een instrument in de hand van God- de kerk weer uit de dienstbaarheid uit te leiden en het licht weer op de kandelaar te plaatsen, wat zijn gewenste en gezegende vruchten onder de christenheid heeft afgeworpen en waar wij nõg de uitvloeiselen van hebben. Maar ... in het land, dat bij uitnemendheid onder de christenheid heeft uitgeblonken in het eren van God en van Christus, zien wij de antichrist stap voor stap voortschrijden, waardoor aan de Naam en de zaak van Christus en de waarachtige genade niet gedacht wordt.

Als men vandaag op straat kijkt, dan ziet men waar het heen gaat. Een stad vol vlaggen, want "Rome" dat een al grotere macht krijgt, houdt deze dag feest over wat de kerk heeft aangenomen. De paus heeft de ten hemel opneming van Maria verkondigd. Het is wel verschrikkelijk als wij er eens goed bij stilstaan! Een land waar zoveel bloed heeft gevloeid en dat men er nu vlaggentooi ziet over zaken waar de Schriftuur niet met één woord van rept!

Hoe is het bij het zogenaamde Protestantisme? Is dáár de kracht der genade? Of is daar ook, evenals bij Rome, eigenwillige godsdienst? Mij dunkt toch van já? Daar is ook de eigenwillige godsdienst niet mis te kijken. Maar wat heeft bij God geldigheid? Alléén het werk van Christus!

Voor mijn werk heeft God geen eerbied, voor dat van jullie ook niet, evenmin voor dat van enig ander christenmens. Maar wèl voor het werk van Zijn lieve Zoon.

Hij wil er in gehuldigd zijn, dat wij alleen in Jezus Christus alle leven zoeken. Niet veel leven, maar alle leven, en dat naar geval en omstandigheden waarin een ieder van ons is. Want, dat hebben niet alleen diegenen nodig, die zich bewust zijn: "Mijn zonden zitten tussen God en mij" - er zit een breuk - maar ook degenen, die weten dat het bloed der verzoening tussenbeide gekomen is, en die aanneming bij God verkregen hebben, die God vrijgesproken heeft van schuld en straf en een recht gegeven heeft tot het eeuwige leven. Ja, wij allen hebben nodig, om alles alleen in Christus te zoeken, ons leven, ons verkeer, om datgene te zijn wat God van ons wil, dat wij zouden zijn.

En wat is dat? Wat wil Hij van ons? Toch, dat er bij ons geen gedachte over onszelf zou zijn. Dat er bij ons geen gedachte zou oprijzen van enige deugd of waardigheid onzerzijds, maar dat wij Jezus Christus zouden verheffen, en dat wij (gelijk Jezus Zelf het beeld gebruikt van een kloek, die haar kuikens onder haar vleugelen vergadert) zó zouden zijn, dat wij alleen bij Christus een thuis zoeken: Hij alleen het leven. Om dus geen eigenwillige godsdienst te hebben, maar Jezus Christus. Hem heeft God tot het grote Middelpunt gesteld en tot het Voorwerp des geloofs. Dus, dat wij uit Hem het leven zouden genieten, daar alle leven buiten Christus veroordeeld en ten ondergang gedoemd is. Want Hij is alles!

Als ik zou zien op alle ongebondenheid aan God, dan zat ik neer in troosteloosheid en moedeloosheid. Maar, dit Woord is mij gaan inpakken: "Hij is het Hoofd des lichaams, namelijk der gemeente." Dat is mij zeer troostrijk geweest. Hierdoor kan ik in uw midden zijn, anders had het absoluut niet gekund.

Gij zult zeggen: "Nu, afgelopen zondag had gij toch nogal genade." Dat is waar. Maar sindsdien is het maandag geweest en dinsdag, en nú is het woensdag. Tóen was het zondag. Het is waar, dat toen de genade mij geheel ingepakt heeft, gisteren en j.l. maandag is het ook wel gegaan, maar nú zijn wij bij elkaar om dankdag te houden, en heb ik geheel geen bekwaamheid, want in mijzelf heb ik niets. En, hoe is het in Nederland, waarin ik ben als een Nederlander? Het is alleen de genade, zoals die uit God in Christus is, door die eeuwige Geest, die ons kan vormen, opdat wij voor Zijn aangezicht zijn, wat wij zouden moeten zijn.

Hier staat, dat Christus het Hoofd is van Zijn gemeente. Daartoe is Hij van eeuwigheid door de Vader verordineerd. Reeds in het paradijs is Hij verkondigd geworden en in de loop der eeuwen. Nadat Hij in het vlees geopenbaard was, heeft Hij geleden, gestreden, is Hij gestorven maar ook voor Zijn gemeente uit de doden opgestaan en ten hemel gevaren, gezeten aan de rechterhand Gods. Inzonderheid op het Pinksterfeest heeft Hij bewezen: Ik ben Hoofd van Mijn gemeente. Hoe stond het daarmee op die tijd? Nu, zo het zich liet aanzien was het niet veel bijzonders in deze wereld. Er was een handjevol discipelen, alles bij elkaar waren het een honderdentwintig man, die soms met elkander vergaderd waren. Een enkele keer waren het er wel wat meer, want Hij verscheen ook nog eens aan vijfhonderd broeders tegelijk. Maar verder was het in de wereld toch dun hé?

Jáá, er was wel rechtzinnigheid genoeg! Zelfs zó, dat zij de oude Annas aan de kant gezet hadden, omdat hij een vrijzinnige was, ja, dat was niets! Zij konden het gedaan krijgen (want zij hadden de meerderheid) dat Kajafas hogepriester zou worden. En die kwàm. Een "echte", hoor. Maar zodoende, die goede, rechtzinnige man, die zo door het volk om zijn rechtzinnigheid geëerd werd, is het hoofd geweest van heel die bende die Christus aan het kruis genageld heeft, zeggende: "Neem weg, neem weg, kruis Hem!"

Want, dat hadden de heidenen niet gedaan! Néén, neen, neen, maar inzonderheid de rechtzinnigen, de strijders voor de oudvaderlijke leer en inzettingen! Maar ... wáár was de genade, die te gronde richt de eigendunk, de hoogmoed en de vijandschap die men, na de val in

het paradijs, bij zich heeft, ingezogen uit satan?

Men leefde helemaal zichzelf. Daarom, buiten het beslag van Zijn genade, geschiedt zelfs het verschrikkelijkste door - wat men noemt -: rechtzinnigheid.

Laat ons dat nooit uit het oog verliezen, dan doen wij niet zulke grote tegenvallers op, in de eerste plaats niet bij onszelf -- zijn wij al eens met heel onze rechtzinnigheid ondersteboven gevallen? -- noch bij onze naaste, met: "Had je dat kunnen denken? Het is toch wat!" Dat behoeft ons niet te bevreemden, als wij maar bij de Schriftuur blijven. Daarin staat alles vervat.

Op het Pinksterfeest zit er een kleine schare bij elkaar. Zij hebben wat bij zich! Já, van Christus, van Zijn heerschappij en gezag. Het is nog niet zoveel dagen geleden, dat Jezus aan Zijn discipelen verschenen was bij de zee van Tibérias. Daar was Petrus ook bij, tot wie Jezus toen zei: "Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij liever dan deze?" Daar moest Petrus voor de dag komen, want in de laatste nacht in welke Jezus verraden was, had hij gezegd: "Al werden zij ook allen aan U geërgerd, ik zal nimmermeer geërgerd worden." En ... hij verloochende Hem in diezelfde nacht tot drie malen toe. Nu wil Jezus hebben, dat hij eens voor de dag komt, of hij waarlijk in zichzelf liefde had tot Jezus.

Het is toch wat! Die grote man, Petrus, die zoveel kennis had opgedaan van Jezus, en zo'n grote apostel zou worden, heeft voor een eenvoudige dienstmaagd, die hij anders wellicht voorbij gelopen zou zijn, Jezus verloochend. Maar Jezus wil dat Petrus het eerst nog eens goed zou weten, vóórdat hij het Evangelie gaat verkondigen, dat hij niet enige deugd in zichzelf heeft. Dat, wát hij was, alléén door de genade was. Welk een liefde dus!

Jáá, het is wel tegen onze natuur! Want, gijlieden wilt er zó toch zeker ook niet aan? Ook kan ik niet geloven, dat gij het altijd met mij eens zal zijn. Ik ben het zelf, in mijn natuur, ook niet eens met die leer. Máár, het is de leer van God! "Ik" wil óók nog iets zijn. Maar, waar nu van Zijn genade en gezag is, daar kegelt Hij alles ondersteboven, dan blijft er geen plicht, geen deugd, geen liefde of hoogachting over. Wat dan wel? Een vuile madezak, een mens vól zonde en verderf, die Hij wèg kan slingeren. Dát zijn wij in het paradijs eigen geworden; daar zijn wij alle heerlijkheid verloren.

God wil, dat wij hier openbaar zouden worden als een totaal verwerpelijk vat, om nu te gaan leven uit Zijn eeuwige liefde en barmhartigheden in Jezus Christus. Daarom heeft Hij Petrus eerst eens een les willen geven, opdat hij niet boven iemand zou gaan staan, maar zich bewust zou zijn: "Ik ben niets; Christus is alles, en de genade moet alles dekken."

Er zijn dan op het Pinksterfeest een paar mensen bij elkaar, die niet zoveel "voor het mes" hebben. Zij zitten niet met: Ik, ik en nog eens ik. Och, gave God dat van dat gezag van Christus onder ons was. Welk een eensgezindheid zou er zijn, dan ging alle eigen ik ondersteboven. Want Jacobus zegt: "De Geest, Die in ons woont, heeft Die lust tot nijdigheid? Ja, Hij geeft meerdere genade." Maar, wanneer er is: "Zo hoort het", dan ligt er tegelijk al weer een nieuwe grond tot twist en krakeel. De waarachtige genade moet ons vernederen: "Ik ben niets", en daardoor kan men in waarachtige liefde met elkaar verkeren, gelijk er staat:

Waar liefde woont, gebiedt de HEER de zegen,
daar woont Hij Zelf, daar wordt Zijn heil verkregen,
en 't leven tot in eeuwigheid.

Wèg dus met alles wat van òns is. Óók met ònze godsdienst. Dat is ook niet meer dan: kruisspijkers slaan! Hoe zijn wij, zoals wij hier zijn? Niets meer dan wat Nederlanders, die, mèt de grootste goddelozen in Nederland, alles verbeurd hebben en in een land wonen waarin God het zeewater kan laten stromen van de Schelde tot de Dollard en van de zee tot aan de Duitse grens. Wij hebben geen waarde. Ook niet, omdat wij hier in dit zaaltje vergaderd zijn. Laten wij niet denken dat wij een bijzonder clubje zijn, want alles ligt onder het oordeel!

In de oorlogstijd heb ik zo dikwijls gezegd: "De eerste bom kan wel voor òns zijn; God kan het hele boeltje wel weg vagen." Het is Zijn genade, dat wij nog zijn, zoals wij zijn. Wat ik u bidden mag, laat ons dat onderscheiden, opdat wij bij onszelf tot de eenvoudigheid geraken.

De discipelen waren ertoe verkoren om de grondleggers te zijn van de Nieuw-Testamentische kerk. Als er een bouwwerk opgericht wordt en het fundament deugt niet, dan deugt er van de hele zaak niets. Als je hier in de Boerhavelaan komt, dan moet je eens kijken hoe daar de huizen staan! Scheef, verzakt, omdat het fundament niet deugt. Zo wil Christus, dat de apostelen - dus het fundament - in orde was, gelijk de stenen van Salomo's tempel. Daar ging de winkelhaak over. Er mochten geen uitwassen aan zitten, zij mochten niet scheef zijn, maar geheel naar de maat. Als zij geheel pasklaar gemaakt waren, dan werden zij aangevoerd en neergelegd; dáár kon de tempel op verrijzen.

Daarom moest er bij de discipelen alles van hèn weg, en moest Petrus nog een aparte les hebben: "Hebt gij Mij liever dan deze?" Opdat Petrus tot bezinning zou komen: "Ik heb níets". Maar nu komt de eeuwige liefde voor de dag: "Weid Mijn lammeren", "Hoed Mijn schapen", en: "Weid Mijn schapen." Aan iemand die "niets" is, vertrouwt Hij de zorg toe voor Zijn gemeente. Aan degene, die uitgeschakeld is, geeft Hij Zijn betrouwen.

Als ik enige vermening bij mij heb, dan ben ik een onbetrouwbaar mens. Ook voor jullie! Want dan ga ik ook bij ulieden vermening inprenten! Daarom moet alles ondersteboven, en daarom werd Christus Hoofd van Zijn gemeente.

Daar zaten dan de discipelen. Zij konden niets veranderen. Als er over je heerschappij gevoerd wordt, en je wordt aan de kant gezet, wat moet je dan beginnen? Maar dit was er: zij waren daar in eensgezindheid. Hij was de dood ingegaan, was als Overwinnaar van dood, graf en hel opgestaan, en was nu in de hemel. Hij had gesproken: "Dat zij van Jeruzalem niet scheiden zouden, maar verwachten de belofte des Vaders, die gij, van Mij gehoord hebt." Zó is Hij Hoofd. Als de vijftigste dag, het oogstfeest is aangebroken, en zij zo bij elkander zijn, dan opent zich daar het zoele zuiden des eeuwigen welbehagens. God was in alle opzichten in Zijn Zoon bevredigd. Hij opent Zijn hart, en nu gaan daaruit als de plasregens vloeien.

Bij de zondvloed waren de plasregens tot verdelging van het ganse Adamsgeslacht - op het geslacht van Noach na - maar nu openen zich hier de sluizen des hemels, en dat tot herstel. Een gans nieuwe staat!

Er is een stormwind, een geweldig gedreven wind uit de hemel, en die slaat alles neer. Hij voert Zelf heerschappij en zij bewegen zich in de vrijheid. Nu is er alleen de heerschappij des Geestes. Daardoor lopen de discipelen vrij rond te stappen in Jeruzalem en zeggen ronduit: "Jullie zijn moordenaars", en dat tegen de hoogsten van staat! Zó maakt de genade vrij. Hoe komt dat? Christus is gekroond Hoofd. Hij zit aan de rechterhand des Vaders.

Wij lezen nog van een ander hoofd, van Adam, hij was hoofd van het verbond der werken. Daarin vertegenwoordigde hij heel zijn geslacht. Hij was in een heerlijke staat: heerschappij voerend over de werken van Gods hand. Hij was in het paradijs, een lusthof, en was zijn leven God.

Maar het heeft de mens niet goed gedacht, God in erkenning te houden, want door vrij- en moedwillig overtreden, door de listen des duivels, is Adam gevallen, en met hem, heel zijn geslacht. Daar God de drievoudige dood over de zonde had uitgesproken, is Adam toen aanstonds gestorven en wel de geestelijke dood, gelijk God gesproken had: "Ten dage, als gij daarvan eet -- van de boom der kennis des goeds en des kwaads -- zult gij de dood sterven."

Toen Adam als verbondshoofd gevallen was, vertegenwoordigde hij zijn ganse nageslacht, zodat

ook het ganse Adams geslacht mede verdoemelijk is voor God. Dat staat vast! Dat is een afgedane zaak, daaraan is niets meer af of toe te doen. Daar helpt geen vroomheid aan, geen tranen, geen: "kon het", en: "mocht het" en geen: "Oh". Die staat is een verdoemelijke staat.

Maar nu heeft het Gode behaagd, die tweede Adam, Zijn lieve Zoon, te openbaren, en Die Hoofd te maken van een ander, van een nieuw verbond, namelijk van het verbond der genade en Hem te stellen tot een Hoofd van Zijn gemeente, zijnde een deel van het Adams geslacht, krachtens Zijn eeuwige wil en welbehagen. Die tweede Adam, Jezus Christus, is volkomen de tegenstelling van de eerste Adam. De eerste Adam heeft alles verdorven, en wij zijn in hem gevallen, maar de tweede Adam heeft volkomen herstel aangebracht, opdat wij dat in Hem zouden hebben.

Wij hebben dus gezegd, dat wij in de eerste Adam gevallen en verdoemelijk zijn voor God, en dat het alléén de tweede Adam, Jezus Christus is, in Wie alles is. Hij is de Hersteller, van Hem hangt alles af, van die Ene, Die door God erkend wordt en Die Hem een Naam gegeven heeft boven alle naam, opdat in de Naam van Jezus Christus zich zou buigen alle knie en alle tong Hem zou zweren en van Hem zeggen: "Gewisselijk, in de HEERE zijn gerechtigheden en sterkte; tot Hem zal men komen; maar zij zullen beschaamd worden allen, die tegen Hem ontstoken zijn. Maar in de HEERE zullen gerechtvaardigd worden en zich beroemen, het ganse zaad van Israël."

Jezus Christus! Alleen de Naam al. Die kan, als wij ons maar bewust zijn van onze dood en ellende, teweeg brengen, dat het hart van vreugde opspringt: Hij is het Leven, de Zaligheid, de Vervulling, de Vergenoeging. Dat is Hij.

Wat doet Jezus Christus als Hoofd? Is Hij een werkeloos Hoofd? Neen! Hij is een werkelijk levend Hoofd, boven alle macht verheven, gelijk de apostel het hier in het bovenstaande stelt: boven alle macht die genaamd wordt in de hemel en ook op deze aarde. Alles moet ruimen voor zo'n Persoon, zoals Hij is. De engelen - zulk een verheven macht - aanbidden Hem, buigen voor Hem; satan (ja, het is wel noodgedwongen) gelooft in Hem en hij siddert. Alle macht moet voor Hem opzij: de dood, het graf, de zonde. Hij is er ook de Verdeler van! Niets houdt voor Hem stand. Hij is Hoofd. Dat is Hij uit God, krachtens het eeuwig welbehagen.

De Roomse kerk zegt, dat de paus hier op aarde stedehouder moet zijn, maar de apostel Paulus is het niet met de Roomse kerk eens. Hij geeft die plaats niet eens aan een engel, laat staan aan een mens! Ontdoet Paulus de kerk dan van een hoofd? Neen, neen! Maar Hij erkent Christus als Hoofd, gezeten aan de rechterhand Gods des Vaders en dat Zijn troon boven alle troon gevestigd is. Daarom is Christus zulk een Hoofd, Die stand houdt. Hij is niet te overwinnen, niet van Zijn plaats te stoten.

Nu mag Christus, in Zijn alwijsheid, zodanig handelen, dat het lijkt alsof hier alles mag. Jáá ... dat leek in de middeleeuwen ook zo. Toen was het zelfs zó ver gekomen, dat de paus z'n mannetjes door heel de kerk heen zond met een grote kist om geld te verzamelen. Er waren niet alleen aflaten te verkrijgen voor levenden, maar ook voor doden! Al waren het moordenaars, die opgehangen waren, dat gaf niets, ze konden zó naar de hemel. Het zeggen was: "Zodra het geld in 't kistje klinkt, het zieltje in de hemel springt."

Hóé is het mogelijk dat God dat toelaat?! Was Christus dan geen Hoofd? Ja zeker! Maar Hij heeft het eerst zó ver laten komen! Toen riep Hij een mijnwerkersjongen (niet veel bijzonders, hé?). De paus had macht en Karel V had macht. Ja, dat kan wel, maar God gebruikte een eenvoudige mijnwerkersjongen. Hij had een geleerde moeten worden, maar door de voorzienigheid Gods komt hij in een klooster terecht.

Daar komt hij in aanraking met de Bijbel, en God gaat op een verborgen wijze (waar noch de keizer noch de paus van wisten) door Zijn Geest in hem aan het werken, en wel zodanig: Luther

kon en mocht het zo niet langer aanzien. Want, als hij zijn mond niet zou open doen, dan zouden de zielen in het oordeel nog tegen hem getuigen. Dat kòn zo niet langer.

Hij slaat aan de slotkapel te Wittenberg vijfennegentig stellingen, er geen gedachten bij hebbend wat dat teweeg zou brengen. Zij waren niet eens in het Duits geschreven, maar in het Latijn, want ze waren bedoeld voor de geleerde wereld.

Maar de stellingen werden in het Duits vertaald en in een oogwenk van tijd waren ze onder heel de christenheid verspreid. Hoe kwam dat? Wel, Christus is Hoofd van Zijn gemeente.

Het was zover gekomen, dat men zelfs durfde te handelen met zielen van mensen, ook van reeds gestorvenen, en toen ging Christus bewijzen: Ik ben Hoofd van Mijn gemeente. Hij gebruikte daarbij een eenvoudige mijnwerkersjongen als instrument in Zijn hand, want Luther was niet zó: "Ik zal eens even", en: "Tegen de paus", en: "Optreden voor de christenheid." Welnee. Maar, Christus trad op en gebruikte hem. Hij had ook wat anders kunnen gebruiken, natuurlijk, maar Hij gebruikte hèm als instrument. Zó is Christus Hoofd.

Toen God Israëel wilde verlossen uit Egypte, werd er in een tijd van de grootste ellende en narigheid een jongetje geboren. Dat kind moesten ze, volgens die verschrikkelijke wet van Farao, verdrinken in de Nijl! Dat stootte tegen alle recht en billijkheid en tegen alle vaderlijke en moederlijke gevoelens in. Zij zeggen: "Wij stoppen hem weg; er kome van wat er van komt." Toen het kindje ouder werd, kon men het niet meer verbergen, maar dan komen ze op het idee om een kistje te maken van biezen, het te bepekken, het kind er in, en het zó aan de oever van de rivier te leggen. Als later de Egyptische prinses komt baden, hoort ze het kind huilen, laat het halen, neemt het met zich mede, en het wordt opgevoed aan Farao's hof.

Was dat de bedoeling geweest van Mozes' vader, moeder of zuster? Welnee, van niemand. Maar het was wel de bedoeling van God. Hij wilde Mozes als een instrument gebruiken om het volk uit Egypte te voeren. Hoe kan dat alles? Omdat Christus Hoofd is van Zijn gemeente, en wat Zijn liefde wil bewerken, dat ontzegt Hem Zijn vermogen niet.

Voor die nu belangen hebben, staat hier dan een grondwaarheid, tot troost voor onszelf, voor onze kinderen, voor de christenheid, voor het Koninkrijk Gods en Zijner genade. Hebben wij belangen? Dan hebben wij hier een vaste troost: Christus is Hoofd.

Maar ik ben zo'n ongelukkig mens, dat alleen de genade mij kan vormen, anders is het àltijd fout. Want van nature zou ik Christus willen regeren, namelijk dat Hij, als Hoofd, zus en zó deed! Maar Hij vraagt van mij, dat ik Hèm als Hoofd erken, en mij als onderdaan Hem onderwerp en achteraan kom. Zoals er nog in een gezang staat:

Gij wilt toch niet regeren
als een, die alles weet?

en:

Hij wil gebeden zijn.

Já, gebéden zijn, zelfs in de grootste duisternis en nood. Het is een gezang van Paul Gerhardt, niet gemaakt toen hij zo'n ruimte had en vervuld was met: "Christus is Hoofd." Kun je begrijpen! De man zat in grote armoede. Hij kon zijn hospita niet meer betalen. Hij zag niets anders dan de grootste ellende en moest uiteindelijk ook zijn laatste en liefste instrument verkopen. In die omstandigheden heeft hij dat gezang gedicht.

Nadat tot de verkoop van zijn laatste instrument reeds besloten was, vroeg hij: "Laat mij er nog eens één keer mijn geest op luchten", en ging hij de melodie spelen die hij bij dat gezang gemaakt had. Een heer die hem hoorde, vroeg: "Wat is dat voor een lied?" Toen hij het hem verteld had, zei die heer: "Dan moet je eens met mij meegaan naar mijn baas." Die was consul

van Zweden of Denemarken en een groot muziekliefhebber. Toen hij daar gespeeld had en die consul er achter gekomen was wat een armoede hij had, zei hij: "Dat is afgelopen, je komt bij mij in dienst." God gaf uitkomst.

Laat Hem besturen, waken,
't is wijsheid wat Hij doet!

Zo zal Hij alles maken,
dat g'u verwond'ren moet.
Als Hij, Die alle macht heeft,
met wonderbaar beleid
geheel het werk volbracht heeft,
waarom gij thans nog schreit.

Hij wil ook van ons gebéden zijn. Als Hij dan Hoofd is van Zijn gemeente, zo wil Hij hebben dat wij Hem erkennen. Worden wij krachtens doop en belijdenis christenen genaamd, dan ligt dat in de eerste plaats op ons pad.

Adam stond als hoofd in het verbond der werken, en vertegenwoordigde daarin het gehele menselijke geslacht. Maar Christus is Hoofd geworden van een zoveel beter verbond, waarvan Hij Borg geworden is, en Hoofd van Zijn ganse kerk, die genoemd wordt: lichaam, gemeente. Lichaam en hoofd behoren toch bij elkaar; alle levenskracht vloeit ook voort uit het hoofd. Een lichaam zonder hoofd is dood. Zo wordt hiermede voorgesteld dat kerk en Hoofd één is; zij zijn met elkander verenigd, horen bij elkaar.

Een koning kan niet zonder onderdanen zijn, anders is het slechts een koning in naam en niet in de daad. Zo is het ook met Christus. Zien wij dus wel, hoe troostrijk het is dat Christus Hoofd is, in het bijzonder in een tijd zoals het nu is. Al zouden wij bij de pakken neerzitten, dan kunnen zulke zaken ons tot hartelijke hulde aan God gaan stemmen, Die de Auteur en Oorsprong ervan is, dat Christus het Hoofd is van Zijn gemeente.

De Vader is de Uitdenker, de Auteur, de Oorsprong, en Christus is Hoofd van het genadeverbond. De Vader heeft daartoe Zijn Zoon verordineerd. De Vader is de Uitdenker van heel het werk, en heeft ook al het oordeel aan de Zoon overgegeven. Alle heerschappij is op Zijn schouder, Hij draagt alles, Hij is Hoofd.

Dat is tot onze troost, en wel in de eerste plaats in zoverre wij als buitenstaanders belangen hebben, maar ook voor onze arme bloeden van kinderen, die in zo'n tijd leven als het nu is. Want Hij is een levend Hoofd. Wat doet Hij? De catechismus leert, dat de Zone Gods uit het ganse menselijk geslacht Zich een gemeente vergadert door Zijn Geest en Woord, in de eenheid van een waar geloof.

Wonderlijke zaak! Christus doet dus zó: daar Hij die plaats in eer en heerlijkheid, boven alle macht heeft ingenomen, laat Hij op aarde Zijn koningschap - dus dat Hij Hoofd is - zodanig gelden, dat Hij hier Zijn werken laat verkondigen. De apostel Paulus noemt het: "De dwaasheid der prediking".

Soms denken wij, dat er wel grote machtsmiddelen moeten komen -- en dan denken wij aan een aardbeving, aan vuur en wat niet al -- eer dat er wat zou kunnen gebeuren! Dat is echter zo niet! Indertijd is er eens pest uitgebroken in China, die over Azië naar Europa was gekomen, waardoor toen een vierde van de mensen is gedood, máár ... van bekering daaronder heb ik nog nooit iets gelezen. Dat was er niet bij. Er zijn oorlogen geweest: verschrikkelijk! Wát is er al niet in de jaren 1940/45 gebeurd? Heeft het bekering teweeg gebracht? God kan het wel heiligen en gebruiken. Zeker! Máár, wát is het middel dat Christus heeft verordend? De prediking van het Woord. Hij handelt door Zijn Geest en Woord.

Als Luther, die eenvoudige mijnwerkersjongen gaat spreken over God en over Zijn genade, wat brengt dat niet teweeg? In een oogwenk tijds is heel Europa in rep en roer. God verbond er Zijn zegen aan, en Christus wilde bewijzen welk een macht Hij door dat Woord uitoefent.

Zo is het ook geweest op het Pinksterfeest. Want toen de apostelen Jezus Christus, en Die gekruist, gingen verkondigen en Christus Zich in daden ging betonen, werden er op die dag omtrent drieduizend zielen toegedaan. Dat kon, doordat Hij Hoofd is. Zo is er dan ook hoop dienaangaande voor ons en voor onze kinderen.

Anders zouden wij er met de grootste deernis, met medelijden, op moeten neerzien. Maar dàt geeft troost, dat Hij Hoofd is, Die Zich door Zijn Geest en Woord een gemeente vergadert. Want dat oefent een zodanige macht en gezag uit, die zijn niet tegen te staan.

Als Christus het Woord heiligt en het gaat heerschappij voeren over het hart, over de ziel, over het innerlijke van de mens, zodat alle daden daaruit en daardoor bepaald worden, dan is dat niet te onderdrukken. Ik heb het dus niet over: "Ik zal dit eens doen, of dàt laten", neen, maar wat in het hart heerschappij voert dat komt dan in handel en wandel openbaar. Daarom, als er gaat werken van kennis van zonden en van oordeel, probeer het eens wèg te praten met: "Het komt wel goed, hoor". Dat gáát niet weg!

Uit ervaring weet ik, dat toen ik sloop had van te moeten sterven en verloren gaan, al zou er een engel uit de hemel gekomen zijn om te zeggen dat het wel in orde kwam, dan had ik nog gezegd: "Je moest het zèlf maar eens gevoelen, ik ben op reis naar de hel! Hóé kom ik tot God bekeerd??" Daarom wordt het ook in de Schriftuur genoemd: overtuiging.

De mens wordt overtuigd van de waarheid Gods: dat God goed is en wij in zonden zijn ontvangen en geboren, dat het geheel fout met ons is. Bij alle werken van de wet, die de vloek uitsprekt, gaan wij door de genade en de verlichting des Geestes (wat toch zo nodig is!) leren kennen, dat al wat wij aanpakken, geen waarde heeft. Wij kunnen niet van onze plaats komen en worden er àl meer van overreed, dat wij op reis zijn naar een eeuwig verderf. "Wàt moet het wòrden?!"

Waartoe is dat? Hiertoe: Adam heeft zich van God afgekeerd, en wij in hem, met een altoos durende afkering. In onze natuur woont: "Nooit terug". Wat doet nu de genadeleer? Die brengt zó'n omkeer teweeg:

Heer, waar dan heen?
Tot U alleen!

Zodat wij ons moeten wenden tot die God, Die zegt: "Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, al gij einden der aarde." Of God wil zeggen: "Gij kunt op de lengte en breedte der aarde nergens terecht, want uw staat is zó verschrikkelijk, zó gruwelijk, dat niemand u helpen kan, alleen Ik. Komt dan eens bij Mij." Zodat wij gedrongen worden, het tot Hem te wenden. Wònderlijke zaak! Gods Woord noemt het: "De dwaasheid der prediking". Ellendigen in hun zonden, omhelzen het en nemen het Evangelie aan, hélemaal, zoals het Evangelie is: geen zaligheid dan alléén door Jezus Christus. Alléén in Hèm is het, Hij is Zaligmaker! Wat daarbuiten is, gáát niet. Wat een mens ook zoekt aan te brengen buiten Christus, daarmee krijgt hij geen vrede aan de binnenkant.

Als alles ondersteboven gaat en wij al het onze moeten wegwerpen als voor de mollen en vleermuizen, waartoe is dat? Opdat wij ons in eenvoud zouden gaan houden aan: "Jezus Christus, en Die gekruist." Daarbij nog dit (daar kan ook geen mens wat aan veranderen), als wij het Evangelie omhelzen, worden wij steeds ongelukkiger, want de zaligheid is in Christus, en Die hebben wij niet!

Als wij gaan omhelzen en aannemen dat er geen ander middel is dan Hij alleen, en daar de vrucht uit trekken, en ervaring in opdoen, dan worden wij dermate ongelukkig, dat je je geen

ongelukkiger schepsel kuntindenken. Want Christus, Die het Hoofd is boven alle dingen, regeert zodanig, Hij maakt ons door de openbaring van Zijn liefde zo nameloos ongelukkig, dat men ten slotte buiten Hem dood gaat, gaat sterven van heimwee.

Dat is ook weer uit de nood en de ellende. Want, wie is er, die zich voor God waarlijk schuldig kent, zich aan Zijn Majesteit onderwerpt: "Gij moogt met mij doen naar Uw welgevallen?" Wij doen het, omdat alle leven ons ontnomen wordt.

Waar het dan geworden is: "God heerst als Opperheer", daar is plaats voor Christus, zodat, wat wij hebben geloofd, bevestigd wordt en genade en aanneming verkregen wordt door Jezus Christus. Hij vergadert Zijn gemeente!

"Waar is dan de roem? Hij is uitgesloten. Door wat wet? Der werken? Neen, maar door de wet des geloofs." Laten wij, eer ik verder spreek, eerst nog zingen het eerste vers uit Psalm 97:

God heerst als Opperheer, ...

Wij lezen hier verder: "Hij, Die het Begin is, de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn." Wat mag de apostel hier bedoeld hebben met: "Hij, Die het Begin is"? Heeft hij hier het oog op de schepping, zoals Johannes dat beschrijft in het eerste hoofdstuk van zijn Evangelie: "In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God", in deze zin? Neen! Hier is sprake, dat Hij Hoofd is van Zijn gemeente, en daar geheel en al de ziel van is: Hij Begin, de Eerstgeborene uit de doden.

Wij zeiden reeds dat Adam het hoofd was - in het verbond der werken - van het ganse menselijke geslacht, en dat Christus Hoofd is van het Nieuwe Verbond, het verbond der genade, Hoofd van Zijn gemeente. Hij en Hij alleen is geheel de ziel van de gemeente, gelijk de apostel elders spreekt: "Wij waren van nature kinderen des toorns, gelijk ook de anderen." De inhoud daarvan is, dat Paulus geen voortreffelijkheid had boven een ander en van nature ook niet onderscheiden geweest is van heel de wereld, evenmin als één van de andere apostelen. Maar Christus is de Wederoprichter.

In Adam is alles gevallen, maar Hij, de tweede Adam, is de Oprichter van dat nieuwe werk, het werk van herstel, het werk van genade. Daarvan is Hij het Begin. Hier is dus alle roem van een mens uitgesloten. De mens heeft zèlf niet de hand in het werk van zaligheid, maar Christus heeft op Zich genomen dat Hij de zaligheid zou verdienen, krachtens Gods eeuwig raadsbesluit, krachtens Zijn eeuwige wil en Zijn welbehagen.

Daartoe kwam Hij in ons vlees en onze natuur, daartoe heeft Hij geleden en gestreden en daartoe is Hij gestorven voor de zonde. Maar Hij is niet in de dood gebleven, Hij is daaruit ook opgestaan, om Zich te bewijzen als levend Hoofd. Hij het Begin. Alle leven vloeit voort uit Zijn Persoon en heel Zijn gemeente deelt in de vrucht van Zijn arbeid. Wij zeggen daarom, dat geen vlees voor Hem zal roemen, dat alle roem van een mens geheel, totaal uitgesloten is.

Daarom wordt er hier bijgevoegd: "De Eerstgeborene uit de doden." Wonderlijk, wonderlijk woord. Denkt u dat eens even in! Christus werd geboren uit een vrouw, is geworden onder de wet. Hij kwam in precies dezelfde staat als wij, hoewel zonder zonde. Want Hij is ontvangen van de Heilige Geest, dus buiten de wet des huwelijks, ook buiten het werkverbond. Zo had Christus dus geen erfsmet of zonde. Nochtans is Hij de broederen in alles zodanig gelijk geworden, dat er in de Schriftuur gewoonweg staat: de mens Christus Jezus.

Hij heeft aangenomen het zèlfde vlees en dezèlfde natuur van mij en u. Hij wilde de broederen zó in alles gelijk zijn, dat Hij Zich liet besnijden, opdat Hij het teken des verbonds zou hebben: één met al Zijn broeders. Hij kwam ook tot Johannes om gedoopt te worden, net als andere zondaars tot hem kwamen. Doch Johannes weigerde Hem zeer, zeggende: "Mij is nodig van U

gedoopt te worden, en komt Gij tot mij?" Maar Jezus antwoordde hem: "Laat nu af; want aldus betaamt ons -- daarmee te kennen gevend: Ik in het Mijne, en gij in het uwe, Johannes! -- alle gerechtigheid te vervullen." Johannes begreep het, verstond het. Daarom lezen wij: "Toen liet hij van Hem af." Dan gaat Jezus - net zoals iedere Jood, die zijn zonde beleed en tot Johannes kwam om gedoopt te worden - ook in het doopwater. Hij had alleen geen zonde van Zichzelf, máár Hij had ze van Zijn ganse kerk, want daarmee was Hij helemaal één.

Nog een tweede zaak, wij lezen onder het Oude Testament van lossers. Dat moest geen vreemde zijn, bijvoorbeeld één der vorsten die rijk was, of de koning, omdat hij toch geld genoeg had en daarom wel lossers kon zijn als men verarmd was en de erfenis verloren had.

Néén, dat moest een nabestaande zijn, een bloedvriend. Ook toen Ruth tot Boaz kwam, zeggend: "Breid dan uw vleugel uit over uw dienstmaagd, want gij zijt de lossers", eert Boaz zó de wet Gods, dat hij zegt: "Wel is waar, dat ik een lossers ben; maar er is nóg een lossers, náder dan ik. Indien hij u lost, goed, laat hem lossen, maar indien het hem niet lust om u te lossen, zo zal ik u lossen." Want, ook Boaz was een nabestaande, een bloedvriend, en van de naaste familie.

Zo heeft Christus geheel één willen zijn met Zijn ganse kerk en gemeente. Hij nam de zonde en het oordeel op Zich (de ziel die zondigt moet sterven), en onderwierp Zich dat er zonder bloedstorting geen vergeving is. De natuur die gezondigd had, die moest betalen; daarom heeft niet Zijn Godheid, maar Zijn mensheid geleden.

In alles de broederen gelijk. Christus is dus Eén voor allen gestorven. En die gestorven is, die heeft opgehouden van de zonde. Als een misdadiger zijn straf heeft ondergaan, dan mag men achteraf zijn misdaad niet meer aanmerken. Als bijvoorbeeld iemand gestolen heeft en overeenkomstig de wet hiervoor veroordeeld is en zijn straf heeft uitgezeten, dan mag men later niet meer tegen hem zeggen: "Zeg, dief!" Als dat zou gebeuren, dan kan zo iemand daar werk van maken, want die misdaad is afgedaan; hij heeft er voor geboet.

Zo kwam Christus dan in ons vlees en onze natuur en stierf. Dat is naar de wet, en naar de wet is die zaak volkómen afgedaan. En, Hij is niet in de dood gebleven! Hier staat: "Die het Begin is, de Eerstgeborene uit de doden." Daar wordt Hij de eersteling dergenen die ontslapen zijn. Hij staat op uit de doden, vertegenwoordigend Zijn gehele gemeente, als de Machthebbende. Want God is bevredigd, en Hij heeft satan de kop vermorzeld (onder wie het Adams geslacht zit), de dood teniet gedaan, de zonde uitgedelgd. Hij is een vrij, soeverein vorst. Hij beweegt Zich in dat nieuwe rijk, waar Hij vorst is. Daarom zegt Hij: "Zo wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn -- wanneer Ik voor hen geboet zal hebben -- zo zal Ik hen allen tot Mij trekken", dan maak Ik hen vrij. Is er nog een verhevener zaak dan het werk van Gods soevereine liefde en Gods genade? Hij heeft Zijn Zoon gegeven, opdat Die alles deed. Er is een volkomen werk, en uit die volkomenheid treed Christus op als Hoofd, en komt Hij tot ons door het Evangelie.

Het eerste werk van Hem als Hoofd is, dat Hij Zich uit het ganse menselijk geslacht Zijn gemeente vergadert. Hij trekt hen naar Zich toe! Er wordt wel eens gesproken van eigenschappen. In deze laatste jaren van geestelijk verval is het zelfs een geliefkoosde uitdrukking geworden. Nu, laten wij het dan ook eens over een eigenschap hebben: "Zijt gij waarachtige liefhebbers van Christus?" Dát behoort toch op z'n minst bij ons te zijn! Want, waar Hij gaat werken, daar trekt Hij ze naar Zich toe. Dát is Zijn werk.

Gij zult zeggen: "Dat hebben wij toch niet uit onze natuur." Ik heb het ook niet over onze natuur, maar over het werk der genade! Dát werk brengt bij ons teweeg: "Heere Jezus!" Hij behoort te staan boven teksten, toestanden en bemoeienissen. Hij moet geheel in het middelpunt staan: Jezus, Jezus alléén! Wáár anders heen, dan alleen tot U?

Daarom volgt er hier: "Opdat Hij in allen de Eerste zou zijn." In àllen? Ja zeker! Hij trekt en bearbeit door Zijn Geest, vergadert Zijn gemeente die Hij ook wil onderhouden en regeren, en dat doet Hij door Zijn Geest en Woord, opdat het in overeenstemming zij met des Vaders wil.

Want Die wil, dat wij de Zoon eren, gelijk Hem, de Vader, en dat Hij nu in allen de Eerste zou zijn. Dat er dus voor de dag zou komen: Jezus Christus! Waarvan de apostel zegt: Die ons leven geworden is." Hij dus het Middelpunt. Niet: wij mede in het middelpunt, als een bekéérd mens die het goed geleerd heeft, en dit en dat heeft ervaren! Neen. Maar, dat Jezus Christus bij ons in het middelpunt komt te staan, Hij alleen àlles.

Bij alle genade die aan ons gewrocht is, doordat Jezus Christus Hoofd is, leren wij kennen, dat er bij ons alleen maar tegenstand zit. Bogaard noemde dat nogal eens, dat in een greepje vlees tussen vinger en duim, wel tienduizend pond tegenstand zat tegen God, en dat wij zó helemaal zijn. Maar, zó heeft Hij ons genomen!

Dat heeft een ieder die tot God bekeerd is, zo nodig te weten. Wij zijn als vijanden met God verzoend (niet in onze vijandschap! Dat hebben wij moeten àfleggen, máár wij wàren toch vijanden!). Als goddelozen hebben wij aanneming verkregen. Toen heeft Hij ons genomen zoals wij waren, geheel en al verdorven. Ook dit is het woord van de apostel Paulus: "Gelijk gij dan Christus Jezus, de Heere, hebt aangenomen, wandelt alzo in Hem."

Hóé namen wij Hem aan? Toen àlles ons ontviel, wij geen gedachten of verstand meer hadden, en het voor ons eeuwig verloren was. Toen schoot alleen Christus over. Dat gij toen niets anders hebt overgehouden dan Jezus en Jezus alleen, dat is zegt Paulus: "Opdat Hij in allen de Eerste zou zijn." Dat wij dan steeds, in alles, het oog op Jezus Christus hebben, die grote Vrededorst, het Hoofd van Zijn gemeente, want van Hèm moet alles komen. Al verstoot heel de wereld ons, al hebben wij alle duivels uit de afgrond tegen, al houden wij geen vriend of vriendin over, dan is er nòg niets veranderd. Als Christus onze Vriend maar is. Daarom wil Hij, dat wij Hem als de Eerste en het Enige en het Al aanhangen en eren.

Jáá, wij zijn niet graag uitgeschakeld, zodat wij hier niets meer hebben. Maar het loopt er toch over: hangen wij Christus aan? Want Hij is het Leven! Rutherford schreef boven zijn brieven, toen hij om het geloof in de gevangenis zat: "Uit mijn heiligdom." Hoe kwam dat? Hij genoot Christus, dat Hij het Leven was. Alle eigenheden van de mens ertussen uit.

Wanneer bij ons ingang gaat vinden dat Jezus Christus alles is, dan ligt er in vervat: verzaadiging, bevrediging, de ware vervulling. Als wij zelf onze bekering moeten vasthouden, onze "stand" moeten ophouden, of nog wat moeten "aanbrengen", of wat willen "zijn", wat is dan het geval? Dan loop ik in onrust, want: "ik" doe altijd verkeerd. Ik heb nog nooit goed werk gedaan, altijd zaten er haken en ogen aan, altijd was het fout. Maar Christus heeft een goed werk gedaan, een volkomen werk, en dat geldt alleen bij God.

Wat blijft er dan over? Dat Hij in allen de Eerste zij! Dat wij ons dan werpen op Zijn Middelaarsarbeid! Dat wij Hem plaats geven, zodat Hij heerse en regere. Onder Zijn heerschappij ligt alles wat van ons, van de wereld en van satan is, opdat wij mogen genieten: Jezus Christus, en mede vrijmoedigheid hebben om na te stamelen: "Wij hebben de zin van Christus." Want, Hij woont in ons, en wij bewegen ons in Hem.

Ziet eens, dat alleen is eeuwig, waarachtig leven, dat is de ware rust. Hoe spreekt het hart zich daarin uit? In dank, hulde, erkentenis: wij zondaars, en God in Christus genadig!

Als het nu zo is, dat wij alles verbeurd hebben, wáár moeten wij dan beginnen en wáár eindigen? Dan kunnen wij beginnen, dat een dronk koud water en een brok droog brood, verbeurd is, want die zijn door Christus verworven alsmede een eeuwige zaligheid. Zó is Hij. Hij alleen is àlles, àlles, àlles.

Dat de aarde dan nog voortbrengt onder alle oordeel en ellende, zodat er nog zaad voor de zaaier is en brood voor de eter, dat wij nog hebben wàt wij hebben, dat is alles: Hij, Hij, Hij alleen. En in al hetgeen wij hier, in dit leven, onderworpen zijn, van moeite, kruis, ellende, zelfs van bitterheden en van rouw, wat komt daarin voor de dag? Jezus Christus! Want Hij is zó zoet: Hij maakt het met Zichzelf goed, zodat Hij alleen àlles is.

Hier is het de voorbereiding en begint bij aanvang te werken de dankdag die hierboven is. Want als wij eenmaal die eer zullen verkrijgen, om te mogen ingaan, dan zullen wij geheel in zuiverheid verstaan: dat is door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen. Wat zullen wij dan straks gelegenheid vinden om de overwinningskroon voor Hem neer te werpen in het: Gij, Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed!

Daarbij komt nòg een zaak, en dat is dit: wat brengt nu de genade en de liefde Christi in ons teweeg? Niet alleen hartelijke liefde tot God en Jezus, maar ook tot de naaste. Zo is dan de liefde de vervulling der wet. Alles is te vinden in de rijke volheid van Christus' Persoon, ook om voor Zijn aangezicht te zijn zoals Hij wil hebben, dat wij zijn.

Daarin zijn wij Hem aangenaam, want als wij in onszelf als een verslagene liggen, dan gaat uit het hart oprijzen: hulde, eer, dank, erkentenis voor al Zijn goed en gaven. Hebben wij geen reden - van de kleinste onder ons, tot de grootste - tot hulde aan Hem?

Toe, laat dan Zijn Woord ingang vinden en zijn loop hebben, laat het u een eer zijn dat Hij heerschappij voert. Laat omverstoten al het onze, opdat wij de zegeningen des verbonds mogen wegdragen.

Dat God het gesprokene heilige, opdat het zijn vrucht van zich werpe en het tegen niemand onzer getuige in die grote dag der dagen, wanneer God een rechtvaardig oordeel zal vellen -- waarnaar Hij hier al oordeelt, maar dan ten volle zal gelden -: "Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een vervloeking!"

Dat dan een ieder wete wat Hem past en betaamt tot zaligheid en leven, Gode tot dankzegging. Amen.

Slotzang.

Psalm 147:6

De HEER betoont Zijn welbehagen ...

Zegen.

Verheft uw harten tot God, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes zij en blijve met u allen. Amen.